

Pk-yritykset mukaan standardisointiin

Miten yrittäjäjärjestöt ja standardisomisjärjestöt voivat edistää pienten ja keski suurten yritysten (pk-yritykset) tietoisuutta standardeista, antaa niihin liittyvää merkittävää tietoa, ja lisätä yritysten osallistumista standardisointiin.

Standardit tekevät yritysten ja kuluttajien elämän helpommaksi ja turvallisemmaksi. Ne auttavat parantamaan tehokkuutta, suojelemaan kuluttajien ja työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta, kunnioittamaan ympäristöä ja antamaan yrityksille mahdollisuuden toimia asianomaisten lakien ja säännösten mukaisesti.

Standardit helpottavat uusien teknologioiden ja innovaatioiden käyttöönottoa, ja takaavat että eri yritysten toimittamat tuotteet, komponentit ja palvelut ovat keskenään yhteensopivia.

Lisäksi standardit auttavat avaamaan markkinoita, antamalla asiakkaille mahdollisuuden vertailla eri tavarantoimittajien tarjouksia, mikä helpottaa pienempien ja uudempien yritysten mahdollisuuksia kilpailla suurempien ja vanhempien yritysten kanssa.

Euroopan tasolla kehitetään yhteisiä standardeja kaikenlaisille tuotteille ja palveluille monilla eri aloilla: kemikaalit, rakennus, energia, elintarvikkeet, terveys ja turvallisuus, kodinkoneet, tietotekniikka, koneet, televiestintä ja liikenne – vain muutamia esimerkkejä mainiten.

Pienillä ja keski suurilla yrityksillä (pk-yritykset) tarkoitetaan sellaisia yrityksiä, joissa on alle 250 työntekijää. Euroopan kaikista yrityksistä 98% on pk-yrityksiä, ja ne työllistävät yli 90 miljoonaa ihmistä EU:ssa. Tästä huolimatta on vähemmän todennäköistä, että pk-yritykset osallistuvat standardien kehittämiseen yhtä aktiivisesti kuin suuremmat yritykset.

Jotta voidaan varmistaa, että standardit vastaavat pienempien yritysten tarpeita, täytyy pk-yritysten saada tietoa standardisoinnista ja olla edustettuina standardien kehittämisessä, laadinnassa ja uusimisessa. Sekä standardisomisjärjestöillä että yrittäjäjärjestöillä¹ – erityisesti pk-yrityksiä edustavilla – on tässä tärkeä tehtävä.

Tässä julkaisussa esitetään suosituksia siitä, miten yrittäjäjärjestöt ja standardisomisjärjestöt voivat toimia yhteisvoimin sekä kansallisella että eurooppalaisella tasolla, tavoitteenaan tehdä standardisointiprosessi pienten ja keski suurten yritysten näkökulmasta helpommin ymmärrettäväksi ja lähestyttäväksi.

Nämä suositukset perustuvat esimerkkeihin hyvistä käytännöistä, jotka on tunnistettu useissa eri maissa ympäri Eurooppaa.

1. Tässä yhteydessä 'yrittäjäjärjestöillä' tarkoitetaan kaikkia jäsenyyteen perustuvia järjestöjä, jotka palvelevat ja edustavat yksityisiä yrityksiä, mukaan lukien (mutta ei välttämättä rajoittuen) pienet ja keski suuret yritykset (pk-yritykset)

Standardisoinnin tekeminen tunnetuksi pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset): 10 asiaa, joita yrittäjäjärjestöt ja standardisoimisjärjestöt voivat tehdä

1 Luoda hyviä yhteyksiä ja viestintää standardisoimisjärjestöjen ja pk-yrityksiä edustavien yrittäjäjärjestöjen välille.

Jatkuva tietojenvaihto on tarpeen, jotta voidaan varmistaa että yrittäjäjärjestöillä on tietoa standardeista ja standardisointitoimista, jotka saattavat olla merkityksellisiä heidän jäsenilleen. Samoin on myös tärkeää, että standardisointijärjestöille ilmoitetaan kaikilla toimialaloilla toimivien yritysten tarpeista ja ongelmista. Kansallisen tason yrittäjäjärjestöjen tulisi pyrkiä olemaan säännöllisesti yhteydessä heidän kansallisessa standardisoimisjärjestössä toimivan henkilön kanssa, joka on vastuussa toimialasta, jossa heidän jäsenillään on aktiivinen rooli. Samoin myös Euroopan tason yrittäjäjärjestöjen tulee olla yhteydessä oikeiden henkilöiden kanssa eurooppalaisissa standardisoimisjärjestöissä (CEN, CENELEC ja/tai ETSI).

2 Luoda foorumeja standardisoimisjärjestöjen ja pk-yrityksiä edustavien yrittäjäjärjestöjen välistä säännöllistä vuoropuhelua varten.

Useilla kansallisilla standardisoimisjärjestöillä on jo erityiskomiteoita tai työryhmiä, jotka käsittelevät pk-yritysten tarpeita ja ongelmia, ja varmistavat että ne otetaan huomioon meneillään olevassa ja tulevassa standardisoinnissa. Tällaiset foorumit ovat hyödyllisiä jatkuvan tietojenvaihdon säilyttämiseksi pk-yrityksiä edustavien yrittäjäjärjestöjen kanssa, tietojen jakamiseksi viimeaikaisista ja tulevista ratkaisuksista eri toimialoilla, sekä sellaisten laaja-alaisen kysymysten selvittämiseksi, jotka ovat merkityksellisiä useammalle kuin yhdelle toimialalle. Foorumeista on eniten hyötyä silloin, kun ne kokoontuvat säännöllisesti.

3 Koordinoida tietojen keräämistä ja tietojenvaihtoa standardeista ja standardisoinnista.

Jokaisessa yrittäjäjärjestössä täytyy seurata tarkoin jäseniä mahdollisesti kiinnostavien standardien kehitystä sekä koordinoida järjestön ja sen jäsenten osallistumista standardisointiin. Monilla yrittäjäjärjestöillä on erityiskomiteat standardisointia varten. Tiedotus jäsenille on niiden tärkeä tehtävä. Tästä on erityisesti hyötyä pk-yrityksille, jotka useimmissa tapauksissa eivät pysty seuraamaan kaikkea standardeihin liittyvää kehitystä, joka saattaisi vaikuttaa heidän liiketoimintoihinsa.

4 Varmistaa, että pk-yritysten tarpeet ja toivomukset otetaan huomioon.

Standardisointi on avointa kaikille sidosryhmille, jotka haluavat siihen osallistua. Kaikilla pienillä yrityksillä ei kuitenkaan ole kykyä ja resursseja edistää standardisointia aktiivisesti (tai edes passiivisesti). Yrittäjäjärjestöillä on tämän vuoksi tärkeä tehtävä varmistaa, että jäsenten etuja ajetaan asiaa koskevien standardien kehittämisessä, laadinnassa ja uusimisessa – kansallisella tasolla ja myös eurooppalaisella tai kansainvälisellä tasolla.

5 Tarjota merkittävät tiedot saataville kaikkien maiden kielillä.

Kustannussyistä johtuen, ei kansallisilla standardisoimisjärjestöillä ole aina mahdollisuuksia taata, että kaikki standardit ovat saatavilla jokaisen maan virallisella kielellä tai kielillä. Yrittäjäjärjestöt voivat auttaa antamalla jäsenilleen tietoa standardeista ja standardisoinnista sekä määrittämällä ne standardit, joiden käännökset ovat etusijalla.

6 Järjestää pk-yrityksille soveltuvaa koulutusta.

Standardisoimisjärjestöt järjestävät erilaisia koulutustapahtumia, kuten seminaareja ja työpajoja, usein yhteistyössä yrittäjäjärjestöjen kanssa, paikallisella, alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla. Nämä koulutukset tarjoavat pk-yrityksissä työskenteleville johtajille ja toimihenkilöille arvokkaita mahdollisuuksia saada tietoa standardeista ja standardisoinnista. Ne voivat suuntautua erityisaiheisiin, jotka kiinnostavat erityisesti pk-yrityksiä tai määrättyllä sektorilla toimivia yrityksiä.

7 Laatia käytännön oppaita antamaan yrityksille tietoa siitä, miten standardeja käytetään ja sovelletaan.

Monet yrittäjäjärjestöt ja teollisuusjärjestöt laativat ja julkaisevat oppaita antaakseen jäsenilleen tietoa alan standardeista, niiden käyttöön liittyvistä eduista sekä niiden soveltamisesta. Nämä oppaat ovat erityisen hyödyllisiä pk-yrityksille, varsinkin silloin, kun ne on räätälöity määrättyllä sektorilla toimivien yritysten tarpeisiin. Ne lisäävät myös tietoisuutta ja ymmärrystä standardeihin ja standardisointiin yleensäkin liittyvistä asioista.

8 Tuottaa verkkotyökaluja, joiden avulla standardeja koskevat tiedot asetetaan pk-yritysten saataville.

Standardisoimisjärjestöt käyttävät internetiä, jotta yritysten olisi helpompaa löytää tietoja alaansa liittyvistä standardeista. Verkkotyökalujen avulla pk-yritykset voivat myös saada tietoa tulevasta ja meneillään olevasta standardisoinnista, sekä osallistua standardiehdotuksia koskeviin verkkoneuvotteluihin. Yrittäjäjärjestöjen tehtävänä on varmistaa, että jäsenet tietävät mitä työkaluja on olemassa ja miten he voivat hyödyntää niitä mahdollisimman hyvin.

9 Antaa neuvoja ja asiantuntija-apua, joka vastaa pk-yritysten erityistarpeita.

Yrittäjäjärjestöt antavat jäsenilleen asiaa koskevaa tietoa ja ohjausta kaikissa standardeihin ja standardisointiin liittyvissä kysymyksissä. Niillä on hyvät edellytykset käsitellä tiedusteluja ja toimia yhdyssiteinä yksittäisten yritysten ja standardisoimisjärjestöjen välillä. Etenkin pienemmät yritykset luottavat siihen, että yritysyritykset antavat heille tarkkoja vastauksia ja asianmukaisia ohjeita.

10 Tarjota standardipaketteja, jotka soveltuvat pk-yrityksille erityissektoreilla.

Standardisoimisjärjestöt voivat yhdessä yrittäjäjärjestöjen kanssa tarjota palveluita, kuten paketteja ja kestotilausvaihtoehtoja, jotka on räätälöity vastaamaan pk-yritysten tarpeita, ja joiden ansiosta on helpompaa (ja halvempaa) ostaa halutut standardit. Käyttäjystävälliset formaatit, kuten taskukokoiset oppaat, voivat myös parantaa standardien saatavuutta.

Eurooppalaiset standardit: yritysten sisämarkkinoiden avaaminen liiketoimille

Standardeilla on erityisen tärkeä tehtävä Euroopan sisämarkkinoilla (tai Euroopan talousalueella), johon kuuluu Euroopan unionin kaikkien jäsenvaltioiden lisäksi eräitä naapurimaita. Sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan takaamiseksi täytyy standardit yhdenmukaistaa, jotta tuotteita ja palveluja voidaan myydä ja ostaa yli rajojen.

Eurooppalaisista standardeista käytetään lyhennettä 'EN'. Ne on tunnustettu 33:ssa Euroopan maassa, joilla on velvoite poistaa sellaiset kansalliset standardit, jotka eivät ole yhteensopivia EN-standardien kanssa. Tämä tarkoittaa, että kaikki komponentit, tuotteet tai palvelut, jotka täyttävät vastaavan eurooppalaisen standardin vaatimukset, tulee hyväksyä kaikissa jäsenmaissa.

Kolmella eurooppalaisella standardisoimisjärjestöllä (ESO) on valmius ja asiantuntemus, jota vaaditaan eurooppalaisten standardien (EN-standardit) kehittämiseen. Nämä ovat: CEN (eurooppalainen standardisoimisjärjestö); CENELEC (eurooppalainen sähköalan standardisoimisjärjestö); ja ETSI (eurooppalainen telealan standardisoimisjärjestö).

Eurooppalaiset standardit (EN-standardit) kehitetään liikelämän ja teollisuuden nimeämien teknisten asiantuntijoiden, tutkimuslaitosten, kuluttaja- ja ympäristöjärjestöjen, sekä muiden yhteiskunnallisten sidosryhmien yhteistyönä. CENin ja CENELECin komiteoissa standardien käyttöönotosta päätetään äänestysprosessilla, johon osallistuvat kansalliset standardisoimisjärjestöt. Suomessa nämä ovat Suomen Standardisoimisliitto SFS ry ja SESKO ry.

Tämä julkaisu on laadittu osana

SME Standardisation Toolkit (SMEST) projektia

Lisätietoja tästä projektista löytyy sivustolta: www.sмест.eu

European SMEST partners

CEN – eurooppalainen standardisoimisjärjestö

**CENELEC – eurooppalainen sähköalan
standardisoimisjärjestö**

www.cencenelec.eu

Euroopan komissio - DG Enterprise

[http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/
index_en.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/index_en.htm)

Suomalaiset SMEST-yhteistyökumppanit

Suomen Standardisoimisliitto (SFS): www.sfs.fi

SESKO: www.sesko.fi

Katso myös Eurooppalainen pk-yritysportaali

http://ec.europa.eu/small-business/index_en.htm

EFTA – Euroopan vapaakauppaliitto

www.efta.int

**NORMAPME – Käsityö- ja pk-yritysten
eurooppalainen standardointitoimisto**

www.normapme.eu

